

Johann Klein von

**Programma Quo Suo, Ac Totius Iuridici Collegii Nomine Ad Inauguralem
Disputationem ... Joh. Adolph. Krohn. Lubecensis Iuris Utriusque Candidati
Fulgidissimi, De Probatione, Quae Fit Per Libros Mercatorum. Von Beweiß der
Schuldt mit Handels Büchern Pro Summis In Utroque Iure Honoribus, Et
Privilegiis Rite Consequendis, Ad Diem 14. Mensis April. 1698. Habendum ...
Invitat, Johannes, Klein ...**

Rostochii: Wepplingius, 1698

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746316542>

Druck   Freier Zugang

Ja-1125

573

26

PROGRAMMA

QVO

SUO, AC TOTIUS JURIDICI COLLEGII NOMINE

AD

INAUGURALEM DISPUTATIONEM

VIRI PRÆNOMINIS ATq; DOCTISSIMI,

DN. JOH. ADOLPH. Erohn.

LUBECENSIS

JURIS UTRIUSQUE CANDIDATI FULGIDISSIMI,

DE

PROBATIONE,

QUÆ FIT

PER LIBROS MERCATORUM.

Bon Beweß der Schuldt

mit Handels Büchern

PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE HONORIBUS, ET PRI-

VILEGIIS RITE CONSEQUENDIS,

ADDIEM 14. MENSIS APRIL. 1698. HORIS PRO ET POMERIDIANIS

IN AUDITORIO MAJORI

BONO CUM DEO HABENDAM

MAGNIFICUM DN. RECTOREM, UTRIUSq; REIP. NO-

BILISSIMUM ATq; AMPLISSIONUM SENATUM, OMNESq; OMNI-

UM ORDINUM GIVES ACADEMICOS, AC LITERARUM

FAUTORES OFFICIOSE, AC OBSERVANTER INVITAT,

JOHANNES. Klein.

J.U.D. ET PANDECT. IN ALMA PATRIA DUCALIS

PROF. PUBL. CONSISTOR. MECKLENB. h. t. DIRECTOR

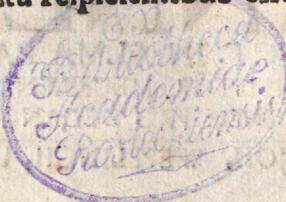
HODIEq; PRO DECANUS,

Rostochi Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr.

I. N. J. C.

N signem ex liberiori, ac freqventio-
ri COMMERCIORUM exercitiō in
Civitates redundantem, qui penſi-
culatius cum JCto Ulpianō in L. 1. §.
20. ff. De Exc. act. consideraverit utili-
tatem, haud difficulter largietur Pla-
toni, summæ prudentiæ, ac autho-
ritatis Philosopho, in L. 2. ff. De Nun-
dini, CIVITATEM BENE, BE-
ATEQVE ABSQVE NEGOTI-

ATORIBUS HABITARI NON POSSE: Qvod enim
ubera sunt infantī, id Mercatura civitatibus esse noſeitur
illis, in qvibus favente Mercuriō procedunt commercia,
qvippe ex qvibus publicæ, privatæque res, optimè aluntur,
foventur, ornantur, Mev. De Levam inox. debit c. I. n. 9. Mar-
qvard. De Jur. Mercat. L. 1. c. 2. n. 59, omni inde succō & sanguine
in Republicæ corpus se diffundente, illudq; vividum
vegetumq; reddente: Ut mirum hinc nemini videri pos-
fit, qvod *Commerciorum* potissimum *favore* in Foro Mer-
catili non semel à communib; juris Civilis fit recessum
Regulis, multaq; Singularia in Mercatorum negotiis con-
stanti hodie Praxi reperiantur recepta, qvæ in aliorum cau-
sis procedunt minimè. Vid. Mev. P. 2. Dec. 206. n. 7. & P. 3. Dec.
223. n. 10. Gail. 2. tb. 90. Sic, non duntaxat *in genere* inter
Mercatores, juris apicibus, & subtilitatibus exulantibus,
id tantum, qvod æquitati, qvodq; bonæ congruit fidei,
unicè attenditur, Negifantz De Pign. 1. Membr. 8. Part.
Princip. n. 29. Schurff. Cent. 2. Consil. 42. n. 3. Hartm. Pistor.
obs. 180. n. 11. Gail. 2. tb. 27. n. 27. Mev. P. 5. Dec. 174. n. 1. illo-
rumq; causæ, rejectis cunctis, ordinem magè Processus,
qvām causa merita respicientibus exceptionibus, Aretin.
in L.

574

in L. s. seruum §. Sequitur ff. De V.O. Scacc. De Commerc. §. 7.
gloss. s. pr. n. 16. Marqvard d. Tr. L. 3. c. 8. n. 1. Excell. Dn. Ber-
selin, Fautor noster, debitò obseruantie cultu devenerandus, in
eleganti Inaugurali De Jur Mercat. singul. Dissertatione. n. 3.
de simplici, & plano, solâ veritate inspectâ, brevi manu
expediuntur, Rotæ Genuæ. Decis. 23. n. 14. seq. Bargalius
De Dolo. L. 5. c. 8. n. 10. Tuschus. Pr. Conclus. Lit. M. Concl. 207. n.
7. Finkeltau. Obs. 96. n. Zanger. De Except. P. 1. c. n. 60.
& Maranta P. 4. Dis. 9. n. 48. ignorantia juris positivi Mer-
catoribus non facile nociturâ, Hartm. Pistor. obs. 80. n. 23.
Carpzov. Proc. Tit. 6. art. 1. n. 47. seqq. Stracha. De Mercat. Tit.
Quemadm. proc. in Caus. Mercat. §. Libellus. Sed in specie co[n]uni
omnium J[uris]torum receptum etiâ est calculô, qvod Moribus
nostris (1.) Filii, separata[m] negotiationem permittente Patre
exercentes, eô ipsô hoc effectu censeantur vinculis patriæ
potestatis soluti, ut non sit locus amplius S[ecundu]s Macedoni-
ano, nec Pater ex illorum obligetur contractibus, omni
inde emolumentô filium negotiantem tantum mansurô.
Heig. ad §. 9. j. Quib. mod. jus. p. p. solv. Mindan. 2. d. Proc.
62. n. 4. Schult. in Synops. Inst. ad Tit. De Act. Lit. B. (2.) Quod,
licet minori, in contractibus læso, salutari subveniatur
restitutionis integrum præsidio, 2. 1. ff. De Minorib. illô ta-
men non gaudeat Minor in negotiô mercatura læsus Mercator
approbatu[s], alboque Mercatorum inscriptus. arg. L. 16.
§. 4. 5. ff. De Minor. L. 1. C. Qui & advers. qu. inibique
Brunneman. n. 5. Garpan. ad Stat. Mediolan. c. 416. n. 201.
Stracha. d. Tr. P. 3. n. 26. Mev. ad Jus Lub. L. 3. T. 6. n. 21. n. 26.
Sfort. Odd. P. 1. De Rest. in integr. q. 23. n. 3. (3.) Qvod,
qvamvis Uxor Jure Lubecensi sub perpetuâ vivi Mariti
sit curatelâ, Mev: ad f. Lub. L. 1. T. 10. n. 1. n. 2. cumque
alius sine ejus consensu contracturâ, validè haud obligetur,
Jus. Lub. L. 1c T. 10. art. 1. exceptio tamen sit in Fœminâ
Mercatrice, qvænon duntaxat hoc jure ex contractu sine

X2

Carta

*Curatoris consensu initio, mercaturam, quam hæc exerceat,
concernente, valide convenitur; Jus Lub. L.3, T.6. n. 13. &
21. ibid. Mev. Sed pro maritō etiam suō fidem interponens,
(4.) nec exceptione Scti Vellejani, nec Authenticā Si quā C.
Ad Scti. Vellej. adjuvatur, L.1. T.5. n. 7. Jur. Lub. ibid. Mev. n. 131.
Jmō (5) & utra p̄cipiam pro Maritō intercessionem, conflatum
ab ipso & alienum favore Commerciorum ex suis bonis sol-
vere condemnanda, liberis ex hoc matrimonio superstitionibus.
Jus Lub. L.1, T.5. a. ibid. Mev. Quod (6.) inter Mercatores
non admittantur (a) EXCEPTIO EXCUSSIONIS, seu
Ordinis Tuschus. Pr. Concl. 208. n. 10. seq. Sebast. Medic. in Tr.
De Conserv. Poff. n. 312. Menoch. De A. I. Q. Cas. 510. n. 396. Lau-
terb: in Diff. De Benefic. Excuss: tb. 53. & in Diff. De Jur: in For Merc.
ib. 326. Herring: Du Fidejuss: P. 1. c. 24. Soaretz: Comm. Opinion: L.
F. n. 346. Berlich. 2. Part. 1. Concl. 14. n. 46. Coler, De Proc. Exec-
cut. P. 1. c. 10. n. 393. Hillig. ad Donell. L. 15. c. 24. Lie. N. Myn-
sing. Cent. 2. th. 15. Mev. ad Jus Lub. L. 3. T. 5. n. 1. n. 9. seqq.
Carpzov. P. 2. C. 18. D. 7. Maranta. De Except. Oppos. n. 40.
Stryk. in Diff. De Benefic. Excess: c. 5. n. 18. Caroc. De Excuss:
Bonor. P. 2. quest. 48. n. 1. & 2. Vide tamen Marquard. De
Jur. Mercat. L. 2. c. 8. n. 6. (b.) DIVISIONIS. Ludov.
Roman. Consil. 403. Christin. ad LL. Macblin. T. 4. n. 14. Gu-
delin. De Jur. Noviss. Lib. 4. c. 7. Rebuff. De Liber. Obligo.
a. 5. gloss. 9. n. 8. Anton. Perez. ad Tit. C. De Duob. reis. stip. f.
n. 19. Carpzov. P. 2. C. 17. Def. 12. n. 7. Röfener. De Libr. Mer-
cat. c. 11. n. 119. Vide tamen Gail. 2. th. 24. n. Acheram. Consil.
332. Paris. Consil. 93. (c.) NON NUMERATÆ PE-
CUNIÆ. Coler d. Tr. P. 4. c. 1. n. 109. Zanger. De Excepto
P. 3. c. 14. n. 54. Wesenbec. Vol. I. Consil. 31. n. 22. Jason. in L.
Qui pecuniam u. 6. ff. Si cert. pet. Tabor. De Altero Tanti P. 4.
a. 5. Decker. L. 1. Diff. 6. n. 4. Gronweg. De LL. abrogat. Scaçc.
De Commerc. §. 7. gloss. 3. Carpzov. P. 1. C. 32. D. 69. & L. 2. Rep. f.
92. Malqvard. Doß. M. L. 3. c. 8. n. 12. & Hopp. in Us. Mod.
Inß*

375.

Inst. Ad Tit. De L. Lit. Obl. & (d) RECONVENTIONIS. Petr.
Toll. ad Robert. Marant. Spec. Aur P. 4. Dist. 9. n. 114. Maro
qvard: d. Tr. L. 3. c. 8. n. 58. Vide tamen Mev. ad Jus Lub. L.
§. Tit. 3. n. 5. Hisce addi potest, (7.) Quod in foro Mer-
catili verba *Commendatitia* vim *Fidejussionis* habere credan-
tur; Carpz. P. 2. C. 18. D. fin. jus. Lub. L. 3. art. Un. Tit. 10. ibid.
Mevius. n. 40. Joh. Köppen. Dec. 36. n. 9. Herring. De Fidej.
P. 1. c. 27. n. 281. Qvodque Taberna Mercatorum, & Aedes Em.
poriales, vulgo die Spiker/exemptæ sint ab onere hospitan-
dimilites, von Einquartirung L. 2. C. De Metat. Tabor Tr. De
Metat P. 2. c. 5. 1b. 6. Et (9) Pecunia ad reficiendam, aut fabri-
candam navim credita, post Fidei sum gaudeat prælationis privi-
legiō. Vid. līlustr. Dn. Beselin. in supr. Laudat à Diff. tb. 26. ibid.
all. iura. Ipsisqve (10.) liceat Mercatoribus ex morā pe-
tere interesse lucri cessantis. Rota Gennens. Dec. 89. n. 1. Me-
vius P. 8. Dec. 263. n. 3. Scaccia. De Commerci. P. 1. q. 7. n.
226. & P. 2. Ampliat. 8. Franc. Burlat. Cons. 103. n. 11. & Cons. 68. n.
23. Qvod præcipue (10) Circa PROCESSUM non duntaxat
summarie & executive procedatur, Frideric: Mindan : De
Mandat: 2. c. 70. n. 2. Gail. De Arrest: Imper: c. 9. n. 18. caussâ Mer-
catorum quantocius, & paucos inter dies sopiendâ, Vid. R. I.
Noviss. §. alii auch. led admisso qualicunq; libellô, etiam ale-
gernativô, & generali, Ddres in L. 29. §. 4. L. 48. ff. Mand. Carpz.
P. 1. C. 2. D. 10. Hartm. Pistor. obser. 180. n. 23. Strach. d. Track.
Tit. Quemad. in caus. Mercat. §. De Libell. n. 7. Lauterbach.
ad Tit. ff. De Edend. omisseq; solenni. Litis contestatione, Bar-
tol. ad L. 29 §. 4. ff. Mandat. & rejectis ex communi Ddrum
sententiâ Exceptionibus Procuratoriis, Decius. ad L. Fœ-
mine. ff. De R. I. jason. in L. Alienum. €. De. Procurator. Baldus
in L. S. pro ea. 10. C. Mandat. n. 14. Ayrer. P. 1. Proc. Histor. c. 5. obf.
s. n. 46. seq. in specie in PROBATIONIS articulô, admit-
tantur *Unicus* ex plurimerum opinione Testis, Rota Gen.
Dec. 171. n. 4. Mev. ad J. Lub. L. 3. T. 6. n. 21. n. 3. Marquard. se-

X. 8. pius

pius all. Tract. L. 3. C. 9. n. 8. Rosen. De Liber. Mercat. c. II. n. 126.
Strachâ. De Nodigat. n. 9. Tr. Niger. Cent. 526. Langermann. in
Diff. De curia. Mercat. ib. 321. & Dn. Bardili. in Diff. Unicus Te-
sis. Nullus Testis. §. 36. & irregulares probationes. Zafius.
Consil. 15. n. 51. interque illas, & hæc, qvæ sit per LIBROS
MERCATORIOS, ratione crediti, ipsis inscripti, Mer-
catura n concernentis, etiam PRO IPSO SCRIBENTE.
Vid Herring. De Fidejuss. c. 10. §. 1. n. 17. Excell. Stryk. in Diff.
De Semiplen. Probat. De que eadem materia illustr. Lin-
cker. Diff. ib. 4. c. 2. Carpzov. L. 3. Rep. 58. n. 5. Cravetta. in
Tr. De Antiq' Tempor. P. 1. §. 4. n. 24. Gail. 2. Ob. 20. n. 2. Rutg.
Ruland. De Commiss. p. 2. tit. 2. Lib. 5. c. 13. n. 9. Felin. c. 2. n. 21.
X. De Gid. Instr. Gilhaul. in Arbor. Judic. P. 2. c. 6. §. 2. 4. 50.
Aliq. Dd. passim. Ut, quamquam ceteroquin privata scriptura
& annotatio proscribente regulariter omni in judicio pro-
bandi careat virtute, L. C. s. & 6. De Probat. Mascard. De Pro-
bat. Vol. 2. Concl. 975. Felin. d. 1. & inc. Cum caffam. 13. X. De
Probat. Gail. 2. ib. 20. n. 1. Carpz. d. 1. n. 2. sub alleg. In Foro tamen
Mercatili Liber Mercatorius ritè qualificatus, semiplenam
eidem ab inculpatæ vitæ Mercatore inscriptorum. Judici
faciat, etiam proscribente, fidem. per Ddres proxime allega-
tos. Quem à jure Communi exorbitantem, in Foro tamen op-
pido utilem, scituq; necessarium articulū, cum in DISSE-
TATIONE INAUGURALI sub incudem revocatū, ple-
nius, ac copiosius notabili industriâ exposuerit Præ-Nobilis
ac Doctiss. DN: JOHANNES, ADOLPHUS, Krohn/J: U.
Candidatus Dignissim, missò omni ulteriori Præfamine, ad
palmarium præsentis Scriptionis Caput propi⁹ accedo, Na-
tales, Mores, Studia, Vitamq; Præ-Nobilis, Dn. Candidati,
laudabiliter apud nos actam, ex consuetudine in omnibus
Academiiis receptā, paucis adhuc delineaturus. Lucem ve-
rò HIC vitalem primū m̄ adspexit in Urbe liberâ Imperia-
li LUBECA, fœundissimaq; illâ bonarum mentium Ma-
tre, testeq; Crantzio in Wandalia. Lib. 1. c. 1. totius Wandalia
Capi-

Capite, ac Coronâ Celeberrimâ, Satus Anno supra Mille-
 simum Sexcentesimum Septuagesimô quartô, nonô No-
 vembris die, Patre, Virô Eximiô, Spectatissimô, ac Jntegerri-
 mô, DN. Hans Krohn, Cive, ac Mercatore Lubecensi Pri-
 mariô, Matre verò CATHARINA Hartmanns, Matronâ
 Sexus sui Virtutum laudibus nemini secundâ. Qvi Optimi
 Parentes hunc Filium suum Primigenium, sacrô baptis-
 tatis fonte tinctum, Deoq; oblatum, fidelissimis Præcepto-
 ribus privatis æq;, ac publicis, pietatis ac Literarum rudi-
 mentis ab ineunte ætate imbuendum, formandumq; ve
 commiserunt, qvorum omnium, in primis verô, Viri Præ-
 Nobilissimi ac Clarissimi DN. M. ENOCHI SVANTE-
 NIJ, Rectoris Gymnasi Lubecensis Celeberrimi, Fautoris,
 ac Amici nostri æstumatissimi, operâ ac industriâ adjutus,
 propriôq; motu, & naturali in meliores literas inclinatione
 excitatus, indefessô labore, eos in Literis humanioribus fe-
 cit progressus, ut habitâ Oratione Valedictoriâ Anno 1693.
 dignus omnium haberetur suffragiis, qvi ad Academiam
 hanc Rostochianam, velut ad uberiorem studiorum, &
 bonarum artium Officinam alegaretur. Hic verò meò
 usus Holpitiò, ac in utroq; Jure per integrum triennium ma-
 nuductione, tam felici Universi Juris stadium emensus est
 successu, ut jam illò, qvô Genitoris consilio Lipsiam abire
 iussus est tempore, apud animum, me suo safore, constitue-
 rit suum, Amplissimæ FCti nostræ inter Candidatos no-
 men suum profiteri, solò ætatis defectu deterritus. Non diu
 autem Lipsiæ commoratus, cum febri malignâ cœpit con-
 flictari, qvâ viribus sensibiliter exhaustis, speq; ferè recon-
 valescendi abjectâ, in Patriam revocatus est à Parentibus
 Lectissimis, inibiq;. Viri Præ Nobiliss. atq; Experientissimi,
 D. HANCKENIJ, Physici Lubecensis Celeberrimi, Fau-
 toris nostri Honoratissimi operâ fidelissimâ brevilevatus
 morbô, pristinæq; restitutus sanitati, id doluit maximoper
 qvodè

quod ad pedes Excellentissimi Frankensteinij, quem in Jure Publico, ac Historia sibi potissimum inibi Doctorem elegerat, diutius sedere morbi vi ingravescente fuerit impeditus; Neque tamen Parentes, quem Lipsiam remeare nolebant, morbo feliciter superato, domi diu retinere potuerunt; Sed inglorium ratus Noster, circa Parentum hærere focū, ad primam studiorum suorum Nutriculam, Academiam hanc nostram rediit, jurumq; privatā institutā repetitio-
ne, & studiorum suorum, optimè adornatorum, profectibus, DE JNOXIA MULIERUM JURIS JGNO-
RANTIA, eleganti operā, ac propriō Marte conscriptā,
& masculine non sine omnium applausu, me Præside, de-
fensā, publicèq; habitā Dissertatione, cunctis probatis, no-
men mihi, tunc temporis Decano suum, eā, quā est, de-
dit modestiā, seqve ad examen rigorosius admitti, huma-
nissimè rogavit. In quōtalem se exhibuit, ut omnium
Excellentissimorum Amplissimæ FGtis nostræ Dominorum
Assessorum calculo ipsi pro Summis in Utroqve Jure
Honoribus, ac Privilegiis rite indipiscendis Inauguralem
conscripti D spitationem facultas benivolè impertire-
tur. Qvam cùm DE PROBATIONE, QVÆ FIT
PER LIBROS MERCATORUM, conscriptam.
Die 14. currentis Mensis Bonū cum Deo habendam, publi-
co expositurus sit examini, Magnificum Academiæ no-
stræ Rectorem, ac utriusque Recip. Proceres Excellen-
tissimos, Omnesque Jurisperudentiæ Fautores, ac Culto-
res, ut seqvestris gravioribus negotiis suis, actui huic
Inaugurali Magnifica ac Honorificâ suâ præsentia splen-
dorem commodare haud graventur, est quod
eo, quod fas est, cultu, studiō, ac
affetu contendō.

Sub. Sigillo Decanat. Anno. 1698. 9. April,

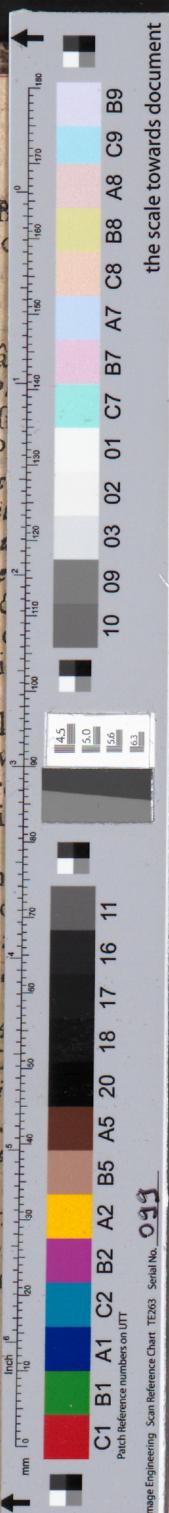

IN SOCIET. GENT. & SOCIET. ARB.
infratio concessa, qvamvis dissent, Merckelbae
l. conf. 13. n. 61. & inibi all.

§. 9.

Annumerari qvoque potest in Germania
riis publicis VII. Societas Clientelaris, qvæ inter P.
intercedit, & in Imperio admodum freqvēns est.
Dn. Becman. in pol. par. c. 11. §. 4. Sicut autem hīc P.
omnia illa iura concedenda sunt, sine quibus
auxilio adjuvare non potest, qvō etiam jus mihi
qvando jus aperturæ pertinet; Dn. Stryk. de j.
c. l. n. 125. sqq. Dn. Fritsch. in Tr. de iure
seqq. Ita impunis est Clientum erga Protectorem
si vel cœiam qvo ad hæc iura pæcto sibi prop̄p̄xerint,
sales inter Protectorem & Clientes usitatæ, vid. i
vers. c. 7. vel justiam non parendi causam habeant,
in se imperium qyārere metuant, aut illius mil
oso veniant, ubi jus aperturæ licitè denegabunt. v.
jut c. 2. §. 18. Multo magis autem impunè inobe
tector sub protectionis prætextu Superioritatem si
tes tribuere, &c. e.g. actus jurisdictionis exercere,
10. Qu. z. vel Clientes, Cubi tamen casum summum
Dn. Wildvog. in Diff. De protec. censu c. fin. n. 10. co
vol. conf. 12. n. 31. Dn. Lyncker. Decatastris c. 3 §.
& adhærentes non fiant subditi, Klock. conf. 37. n.
dus Protectorum jus superioritatis inferat,
Reichs vogtien p. 417. & 489. & ibi. all. Mag. dea
& c. 3. n. 402. Böcler. in not. S.R. J.L. 16. c. 3. §. 3. & C.
qvidem plenariis subditis & qviparentur, in oneri
minationem non teneantur, Dn. Stryk. all. l. n. 124.
tibus invito Protectore Jus Protectionis excutere lie
dum videtur, si pro Protectione certus census
cum jus Protectori semel ex contractu qvæsitur
nequeat: Se uero, si gratuia sit protectio, ubi
renunciare utiqve poterunt, cum Protectoris ho
vid. omn. Mantz. Dec. Pal. Qu. 18. n. 5. & 34.

18

937

137
s. Vol.

bitra
lientes
apud
entes
eri &
& ali
terr
n. 17.
entia,
Rever
r. Re
torem
tagi
as. ad
i Pro
Clien
efenb
xipit
Clock
derati
ctœ
on dem
n. 439.
modis
decer
Clien
egano
tetur,
uferr
avori
ersit,

§. 10.